

Felvételi vizsga magyar nyelvből és irodalomból – A változat

1. Elemezd a következő mondatot szófajtani és mondattani szempontból! (5 pont)

Megvehetem délután Lackfi János új könyvét?

Szófaji elemzés: megvehetem: _____, délután: _____, Lackfi János: _____, új: _____, könyvét: _____

Mondattani elemzés: megvehetem: _____, délután: _____, Lackfi János: _____, új: _____, könyvét: _____

2. Határozd meg a cselekvés, történés módját, idejét, a cselekvő számát és személyét! (4 pont)

IGE	MÓD	IDŐ	SZÁM	SZEMÉLY
olvastunk				
enne				

3. Szótagold a következő szavakat! (4 pont)

lándzsa _____

parittyá _____

megégették _____

András _____

4. Írj egy-egy közmondást az alábbi szavakkal! (3 pont)

arany _____

fecske _____

verem _____

5. Határozd meg az irodalmi mű alkotójának nevét és az irodalmi mű műfaját! (2 pont)

CÍM	SZERZŐ	MŰFAJ
Szózat		
Bánk bán		

6. Kinek melyik művéből idéztünk? Határozd meg a rímek fajtáját, írd fel a rímképletét! (2 pont)

„Ez volt ám az ember, ha kellett, a gáton,
Nem terem ma párja hetedhét országon;
Ha most feltámadna s eljöne közétek,
Minden dolgát szemfényvesztésnek hinnétek.“

Szerző: _____

Cím: _____

Rímfajta: _____

Rímképlet: _____

Felvételi vizsga magyar nyelvből és irodalomból – A változat

I. Olvasd el a szöveget, majd válaszolj a kérdésekre! (3 pont)

Kínában egy vízfordónak volt két nagy cserépedénye. A nyakában keresztbe tett bot két végére lógatva vitte. Az egyik edényen volt egy repedés, míg a másik tökéletes volt. A pataktól a házig tartó hosszú séta végére a megrepedt edény már csak félig volt vízzel. Két teljes évig ez így ment, mindennap - a vízfordó csak másfél edény vízzel tért vissza a házába. Természetesen a tökéletes edény büszke volt a teljesítményére, hisz tökéletesen tette a dolgát, de a törött cserép nagyon szégyellte tökéletlenségét, és nyomorultnak érezte magát, hogy csak feleannyit tudott teljesíteni. Két év keserűség után, egyik nap megszólította a vízfordót a pataknál a tökéletlen cserépedény:

- Szégyellem magam, mert a víz szivárog egész úton hazafelé... - mondta elkeseredve.

A vízfordó így válaszolt a cserépedénynek:

- Észrevetted, hogy virágok vannak az ösvényen, amerre hazafelé járunk? Ám azok csak a te oldaladon teremnek, s a másik cserép oldalán nem. Én mindig tudtam a hibádról, és virágmagot szórtam az ösvénynek erre az oldalára. Minden nap te locsoltad őket, amíg visszasétáltunk. Két éve szedem ezeket a gyönyörű virágokat, és az asztalt díszítem velük. Ha nem lennél olyan, amilyen vagy, akkor ez a gyönyörűség nem ragyogná be a házamat. Mindannyiunknak megvan a saját különleges hibája. Mi mindannyian törött cserépedények vagyunk. Csak el kell fogadnunk mindenkit olyannak, amilyen, s meglátnunk a jót másokban.

Adj címet az írásnak!

Milyennek ismertük meg a vízfordót a történetből? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- a) mosolygós b) elfogadó c) szégyenlős d) szeretetteljes

Hogyan fogadta a vízfordó a cserépedény hibáját? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- a) Tudott a hibájáról, és megpróbálta kijavítani.
b) Tudott a hibájáról, de meglátta benne a jót, a hasznosat.
c) Haragudott, amiért a víz fele elszivárgott.

Miért szégyellte magát a törött cserépedény? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- a) Mert hosszú volt az út hazáig és nagyon elfáradt.
b) Mert irigykedett a tökéletes cserépedényre.
c) Mert nem tudta a feladatát rendesen teljesíteni.
d) Mert a vízfordót nem merte megszólítani.

Igazak vagy hamisak az állítások? A megfelelő választ húzd alá!

A vízfordó tudott a cserép hibájáról és ezért szórt el a virágmagokat az ösvény szélén. **Igaz Hamis**
Mindkét cserépedény ugyanolyan hasznos munkát végzett a vízfordó számára. **Igaz Hamis**

II. Húzd alá a szövegben található személyneveket, majd állítsd őket betűrendbe! (2 pont)

Bálint, Bettina, Boglárka osztálytársak. Egy kirándulás alkalmával megismerkedtek Aladárral, Dénessel, Jánossal, Karolinával és Attilával. Kiderült, mindannyian egy városban élnek. Elhatározták, együtt járnak majd sportolni. A sportklubban több kortársukkal találkoztak: Tihamérral és Károllyal.

Sorrendben: 1. _____, 2. _____, 2. _____, 4. _____, 5. _____, 6. _____, 7. _____, 8. _____, 9. _____, 10. _____.

III. Szótagolj! Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat! (2 pont)

gleccser _____ veszéllyel _____
lándzsa _____ rendőr _____

IV. Elemezd a következő mondatot szófajtani és mondattani szempontból! (5 pont)

Megvehetem délután Lackfi János új könyvét?

Szófaji elemzés: megvehetem: _____, délután: _____, Lackfi János: _____, új: _____, könyvét: _____

Mondattani elemzés: megvehetem: _____, délután: _____, Lackfi János: _____, új: _____, könyvét: _____

V. Olvasd el a szöveget, majd találj benne egy-egy példát az egyes mássalhangzó-törvényekre! (3 pont)

Ebenezer Scrooge könyörtelen ember volt. A legnagyobb eső, hó, jég, dara csak egy dologgal büszkélkedhetett, amiben különb volt nála: ezek gyakran adtak a jóból, Scrooge viszont soha. Az őt ismerők mondták is mindenkinek, maradjanak távol tőle. Aki megkérdezte, miért, annak csak ennyit válaszoltak: ez kell Scrooge-nak.

Mássalhangzó-törvény	Példa
zöngésség szerinti részleges hasonulás, zöngétlenedés	
képzés helye szerinti részleges hasonulás	
írásban jelölt teljes hasonulás	
írásban jelöletlen teljes hasonulás	
mássalhangzó-kivetés (kiesés)	
összeolvadás	

VI. Olvasd el a szemelvényt, majd válaszolj a kérdésekre! (5 pont)

Ég a napmelegtől a kopár szík sarja,
Tikkadt szöcskenyájak legelésznek rajta;
Nincs egy árva fűszál a tórs közt kelőben,
Nincs tenyérnyi zöld hely nagy határ mezőben.

Boglyák hűvösében tíz-tizenkét szolgálta
Hortyog, mintha legjobb rendin menne dolga;
Hej, pedig üresen, vagy félig rakottan,
Nagy szénás szekerek álldogálnak ottan.

1. Nevezd meg a szemelvénnyel szerzőjét!
2. Nevezd meg a szemelvénnyel címét!
3. Nevezd meg az idézett mű műfaját!
4. Nevezd meg a szemelvénnyel rímfajtaját!
5. Nevezd meg a szemelvénnyel rímképletét!
6. Mit takar a szemelvénnyel első sorában található *kopár* kifejezés?
7. Mit jelent a szöveg aláhúzott sora?
8. Nevezd meg azt a költői képet, amelyet a szöveg aláhúzott sorában felfedezettél!
9. Melyik irodalmi társaság pályázatára készítette el a szerző ezt a művet?
10. Nevezd meg egy szereplőt a műből (a főszereplőn kívül)!